

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)
Віденська консерваторія в м Будапешт, (Угорщина)

**III Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2021 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 12 від 22 квітня 2021 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2021 р.). – Мукачево: МДУ, 2021. – 233 с.

Відповідальний за випуск: Феєр О.В. – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами, відповідальна за наукову роботу кафедри.

Технічний редактор: Товт Т.Й. – к.е.н., доцент.

У збірнику тез за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту та управління економічними процесами Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, студентів, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>

© Мукачівський державний університет, 2021
© Кафедра менеджменту та управління економічними процесами, 2021

**Значення економічних нормативів ризику по системі банків України
за 2017-2020 рр. (на початок року) [1]**

Норматив	2017	2018	2019	2020
Норматив максимального ризику на одного контрагента (не більше 25%) Н7	22,10	22,33	22,01	22,78
Норматив великих кредитних ризиків (не більше 8-кратного розміру регулятивного капіталу) Н8	172,91	172,05	250,04	364,14

За результатами проведеного дослідження можна сформулювати висновки, що низька якість кредитного портфелю банку здатна підвищувати його ризиковість та, як наслідок, призводити до формування резервів під заборгованості які його формують. Це в свою чергу тягне за собою виникнення фінансових збитків. В наслідок ситуації, яка складається на теренах сучасної економіки України, інвестиційна діяльність майже всього банківського сектору заморожена. Виникає ситуація слабкого нагромадження депозитних ресурсів та, відповідно, ризиковості процесів кредитування, оскільки воно в таких умовах є проблематичним. В наслідок падіння економіки суб'єкти господарювання не можуть дозволити собі обслуговування кредитів. Банки залишається лише надання споживчих кредитів, проте і тут є несприятливі умови, оскільки відбувається падіння доходів на душу населення. Виникає замкнута ситуація, перспективою розв'язку якої є більшою мірою вихід економіки із кризи та відновлення росту ВВП.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>

УДК 336.773 (477)

І.В. ЛІНТУР

кандидат економічних наук, доцент,

С.С. КОВАЧ

здобувач ОС «Магістр»

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,

Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

**ЗНИЖЕННЯ КРЕДИТНИХ РИЗИКІВ ЯК НАПРЯМ МІНІМІЗАЦІЇ ЇХ
НЕГАТИВНИХ ВПЛИВІВ**

Кредитні операції є найдохіднішим видом операцій у банківській діяльності. Водночас вони є найбільш ризикованими, тому потребують ґрунтовного вивчення та регулювання на всіх рівнях банківської системи України, знаходження різних шляхів мінімізації кредитного ризику, що свідчить про актуальність окресленого питання.

В сучасних умовах ринкової економіки при здійсненні кредитування банк неодмінно управляє ризиком. Він може діяти кількома способами: прийняти кредитний ризик або мінімізувати його.

Існують як зовнішні, так і внутрішні способи мінімізації кредитних ризиків. Серед зовнішніх способів регулювання кредитного ризику банку можна виділити, на нашу думку, економічні нормативи діяльності банку, які доводить НБУ.

Також виділяють внутрішні способи мінімізації кредитного ризику. Основними серед них є: оцінка кредитоспроможності позичальника, лімітування, нормування, диверсифікація та створення резервів. Лімітування базується на даних попереднього

аналізу кредитоспроможності, який у свою чергу є вельми корисним методом оцінки ризику.

За визначенням Верхуша Н.П., ліміт – це попередньо встановлена гранична сума кредиту, яку може отримати позичальник [1, с. 63].

На нашу думку доцільним є розподіл нормування кредитів на дві форми. Перша застосовується у разі відмови банку у наданні позики позичальнику на будь-яку суму, навіть за умови, що позичальник погоджується платити вищу процентну ставку. Друга має місце тоді, коли банк готовий надати позику, але обмежує її розмір до суми, меншої за ту, що хотів би отримати позичальник. Встановлення вищої процентної ставки тільки збільшить можливість того, що банк надає позику з високим ризиком неплатежу за неї. У разі використання другого виду нормування кредитів банки надають позичальникам позики, але не такі великі як позичальники того хотіли б, бо ситуація загострюється зі збільшенням суми позики, а вигода від уникнення ризику значно збільшується. Отже, найкраще для банку дотримуватися першого виду нормування кредитів і відкинути надання позички.

Верхуша Н.П. виділяє також й інший спосіб мінімізації кредитного ризику – це диверсифікація. Диверсифікація – це спосіб мінімізації кредитного ризику на рівні загального портфелю банківських позик. В основі такого управління може бути розпорошення виданих банком кредитів, згрупованих за певними якісними критеріями: величини, строків, наявності забезпечення, виду позичальників, їх галузевої належності, форми власності, фінансового стану та низки інших, що загалом дозволяє банку знизити ризик можливих втрат, пов'язаних із кредитною операцією.

Проте існують також вигоди від спеціалізації у наданні позик. Таким чином, банки краще вивчають особливості надання тих позичок, на яких вони спеціалізуються. Банки вимушені балансувати між вигодами і витратами, здійснюючи водночас і диверсифікацію і спеціалізацію [1, с.62].

Не можемо не погодитись з доцільністю дослідження Ілляшенка С. щодо створення резервів на покриття ймовірних втрат за кредитними операціями. Це є також один із способів зниження ступеня ризику банку. Комерційні банки зобов'язані створювати резерви для відшкодування втрат за основним боргом з усіх видів кредитів. Резерви комерційного банку поділяються на: "резерв під стандартну заборгованість за позиками" та "резерв під нестандартну заборгованість"[2].

З наведеного вище можна зробити такі висновки: - при здійсненні кредитування банк може діяти декількома способами: або прийняти кредитний ризик або мінімізувати його; - мінімізувати кредитні ризики можна за допомогою внутрішніх і зовнішніх методів мінімізації, кожен з яких є доцільним та ефективним.

Отже, для зниження кредитного ризику банку необхідно зробити детальний аналіз ризику, підібрати необхідні методи його вимірювання та способи мінімізації з метою, щоб уникнення негативного його впливу на діяльність банку в цілому.

Проте складність цього питання та ряд специфічних аспектів вимагають подальших наукових пошуків шляхів мінімізації кредитного ризику.

Список використаних джерел:

1. *Верхуша Н. П. Методи мінімізації кредитного ризику банку / Н.П. Верхуша // Вісник Української академії банківської справи : науково-практичний журнал. – 2010. – Вип. № 2(29). – С. 23.*
2. *Ілляшенко С. Кредитні ризики та створення резервів для їх покриття /С.Ілляшенко // Вісник НБУ. – 2009. – Вип. №6. - С. 38.*

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>